

Broj: 02-11-2-2465/21

Datum: 18.10.2021. godine

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA OPĆINE TEŠANJ ZA PERIOD JANUAR - SEPTEMBAR 2021. GODINE

Članom 92. Zakona o budžetima u Federaciji BiH ("Službeni glasnik Federacije BiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18) definisana je obaveza izvještavanja Općinskog vijeća o izvršenju budžeta na kvartalnom nivou. Shodno tome sačinjen je ovaj izvještaj sa osnovnim informacijama. Osnov za izvršenje Budžeta Općine u 2021. godini čine dokumenti: Budžet Općine Tešanj za 2021. godinu ("Službeni glasnik Općine Tešanj", broj: 1/21 i 8/21) Odluka o izvršavanju Budžeta Općine Tešanj za 2021. godinu ("Službeni glasnik Općine Tešanj", broj: 1/21 i 8/21) i Operativni plan budžeta za 2021. godinu br. 04-02-1-2537-10/20 od 22.02.2021. godine.

Izvršenje budžeta

U izvještajnom periodu su izvršene Izmjene i dopune Budžeta koje su usvojene na septembarskoj sjednici Općinskog vijeća. Ovim izmjenama Budžet Općine je uvećan na iznos od **21.566.000,00 KM**, što predstavlja najveći budžet Općine u poslijeratnom periodu.

Iskazano, poboljšano ostvarenje prihoda općinskog Budžeta u izvještajnom periodu je nastalo bez uvećanja utvrđenih stopa poreznih i neporeznih prihoda, pa samim tim i bez dodatnog opterećenja privrede i građana.

Ukupno uvećanje Budžeta je iznosilo 1.616.000,00 KM, a više od 98% od tog iznosa usmjereno je na kapitalni dio Budžeta, tako da on sada čini 48,09% Budžeta u cjelini.

Prihodi i primici sa prenesenim sredstvima i finansiranjem Budžeta Općine Tešanj u izvještajnom periodu iznosili su **14.028.052,30 KM**. Rashodi, izdaci i povrat sredstava finansiranja iznosili su **8.509.915,59 KM**. U izvještajnom periodu iskazan je akumulirani suficit od **5.518.136,71 KM**, koji je odraz dinamike realizacije planiranih aktivnosti i uvećanja dijela općinskih prihoda. Upravo je uvećanje prihoda razlog izrade Izmjena i dopuna Budžeta iz septembra.

S druge strane, pored realizovanih 8,5 miliona KM rashoda i izdataka, za realizaciju dijela planiranih aktivnosti je izvršena rezervacija **sredstava na stavkama rashoda i izdataka putem započetih postupaka javnih nabavki i sklopljenih ugovora od ukupno 4,57 miliona KM**.

Realizacija ovih projekata i rashoda je u različitim fazama, od kojih se neki i okončani, ali za njih nisu dostavljene fakture u izvještajnom periodu, tako da isti nisu ni mogli biti knjiženi u izvršenju Budžeta.

PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE

EKONOMSKI KOD	PRIHODI PRIMICI FINANSIRANJE	BUDŽET ZA 2021. GODINU	OSTVARENJE ZA PERIOD I-IX 2021. GODINE	PROCENT IZVRŠENJA U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (4/3)	PROCENT IZVRŠENJA U ODNOSU NA LINEARNI DEVETO- MJESEČNI IZNOS
1	2	3	4	5	6
	I PRIHODI OD POREZA	9.379.000,00	7.349.346,80	78,36	104,48
711000	Porez na plate i dobit po staroj zakonskoj regulativi	2.000,00	1.088,75	54,44	72,58
714100	Porez na imovinu	1.294.000,00	1.115.726,89	86,22	114,96
716000	Porez na dohodak	2.570.000,00	1.911.499,92	74,38	99,17
717000	Prihodi od indirektnih poreza sa jedinstvenog računa	5.510.000,00	4.320.656,70	78,41	104,55
7152-900	Posebni porezi	3.000,00	374,54	12,48	16,65
	II NEPOREZNI PRIHODI	3.433.000,00	2.926.692,23	85,25	113,67
721000	Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine	247.000,00	246.006,04	99,60	132,80
722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	3.027.000,00	2.558.531,99	84,52	112,70
723000	Novčane kazne i ostali prihodi	159.000,00	122.154,20	76,83	102,44
	III TEKUĆI GRANTOVI	1.470.000,00	842.933,37	57,34	76,46
	IV KAPITALNI GRANTOVI I PRIMICI	3.867.000,00	1.213.948,31	31,39	41,86
	V PRENESENA SREDSTVA IZ PRETHODNE GODINE	1.667.000,00	1.667.316,00	100,02	133,36
	VI FINANSIRANJE	1.750.000,00	27.815,59	1,59	2,12
	UKUPNO	21.566.000,00	14.028.052,30	65,05	86,73

Tabela 1. *Prihodi, primici i finansiranje za period januar – septembar 2021. godine*

Porezni prihodi

Porezni prihodi čine 52,39% ukupno ostvarenih općinskih prihoda izvještajnog perioda. Ostvareni su sa 104,48% sredstava linearno definisanog devetomjesečnog plana prihoda. Ostvarenje ove grupe prihoda je veće za 13% u odnosu na 2019. godinu, koja je do sada bila rekordna.

Za razliku od prethodne godine, kada smo imali različitu reakciju dvije osnovne vrste poreznih prihoda na krizu uzrokovanu pandemijom COVID-19 virusa, u izvještajnom periodu su obje vrste ostvarene u većem obimu, sa značajno iskazanim rastom u odnosu na prethodnu godinu:

- Prvu grupu čine prihodi od indirektnih poreza koji su ostvareni uvećano za 4,55%. Prihodi od indirektnih poreza (PDV i ostalo) predstavljaju najvažniji i najizdašniji prihod općinskog budžeta koji čine i do 60% poreznih prihoda. Uvećanje ovih prihoda u odnosu na 2020. godinu iznosi 21,73%.

Iako je ostvarenje ove grupe prihoda za tekuću godinu izvjesno i neupitno, za narednu godinu je novim Uputstvom Federalnog ministarstva finansija koeficijent za raspodjelu općine Tešanj ponovo umanjen, kao što je to učinjeno i 2019. godine. Ovo umanjenje sada iznosi 10,3% pripadajućih prihoda. U konačnici to znači gubitak sredstava od 520.000 KM za 2022-tu i sve naredne budžetske godine.

Po tom pitanju Općinski načelnik kontinuirano poduzima niz aktivnosti, tako da smo, samo tokom ove godine, pokrenuli slijedeće postupke:

- Inicijativa prema Savezu općina i gradova FBiH (februar 2021. godine),
 - Apelacija Ustavnom sudu Federacije BiH vezano za dodatak od 20% JLS sa više od 60.000 stanovnika (mart 2021. godine),
 - Inicijativa prema Vladi Federacije BiH i Federalnom ministarstvu finansija vezano za primjenu indeksa razvijenosti (maj 2021. godine) i
 - Apelacija Ustavnom sudu Federacije BiH vezano za primjenu indeksa razvijenosti (juni 2021. godine).
- Drugu podgrupu čine direktni porezi koji su ostvareni uvećano za 4,37%.
- Direktni porezi (porez na imovinu i porez na dohodak) zavise od obima privrednih aktivnosti, poslovanja i privrednih tokova unutar lokalne zajednice, te od samog prometa koji se ostvari na teritoriji Općine. U odnosu na 2020. godinu ovi prihodi su porasli za 29,14%. Najveći rast je ostvaren na prihodima od poreza na promet nepokretnosti (74,37%) i na dohodak (19,34%).

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi su u izvještajnom periodu ostvareni sa 113,67% sredstava linearno definisanog devetomjesečnog plana prihoda. Uvećano ostvarenje ove grupe prihoda je rezultat oporavka privrednih tokova i ekonomskih aktivnosti na teritoriji Općine, a nakon pada istih u protekloj godini kao posljedice mjera za suzbijanje pandemije. Pokazalo se da je nivo prometa nekretnina, broja zaposlenih, plata i slično, koje utiču na pružanje usluga organi uprave značajno porastao u odnosu na prethodnu godinu. Sve podgrupe ove grupe prihoda su ostvarene u većem obimu od planiranih.

Ova grupa prihoda je ostvarena u većem obimu za 28,79% u odnosu na 2019. godinu koja je do sada bila rekordna godina po ostvarenju prihoda.

Razlog tome je isključivo rast pružanja usluga organa uprave, a ne rast stopa naknada koje, kako smo istakli, nisu mijenjane ni u tekućoj godini. Izdvajamo, postupke eksproprijacije koji su doveli do neposrednog rasta općinskih prihoda za uplaćene takse od strane JP Autoceste FBiH, kao i posredno, rastom prometa nekretnina i drugim postupcima vezanim za iste, a usljed isplata koje su u proteklom periodu izvršene vlasnicima eksproprijisanih nekretnina.

S druge strane, uvećanje u odnosu na 2020. godinu iznosi čak 42,32%. Razlog još izraženijem rastu u odnosu na 2019. godinu su mjere koje su provođene u vrijeme pandemije, prije svega proglašenje stanja prirodne nesreće i zabrana rada, kretanja i slično, a potom i oslobađanja obveznika od plaćanja dijela obaveza prema Odluci Općinskog vijeća (ublažavanje posljedica pandemije).

Tekući grantovi

Tekući grantovi su u izvještajnom periodu ostvareni sa 76,46% sredstava linearno definisanog devetomjesečnog plana prihoda. Ova grupa prihoda je posebno kompleksna u planiranju, budući da se sastoji od različitih grantova - doznaka iz inostranstva, različitih nivoa vlasti i fondova na koje Općina nema presudan utjecaj.

Razlog manjeg ostvarenja ovih grantova je kasno usvajanje Budžeta ZE-DO kantona i provođenja procedura dodjele stipendija Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, te dijela sredstava Ministarstva za boračka pitanja.

Ova sredstva u cjelini su namjenska i njihova manja realizacija je vezana za odgovarajuće stavke rashoda koje su takođe ostvarene u manjem obimu (stipendije i slično). U konačnici se očekuje ostvarenje stavki na planiranom nivou, nakon provođenja procedura za dodjelu.

Kapitalni grantovi

Kapitalni grantovi su ostvareni sa 41,97% sredstava linearno definisanog devetomjesečnog plana prihoda. U slučaju kapitalnih grantova, kao i kod povlačenja kreditnih sredstava, ostvarenje istih prati realizaciju kapitalnih projekata. Takav je slučaj sa IPA grantom od blizu milion KM, koji se realizuje tek po dostavi faktura za izvedeni dio radova na gradnji kanalizacionih kolektora (projekt WATSAN) od preko 3 miliona KM.

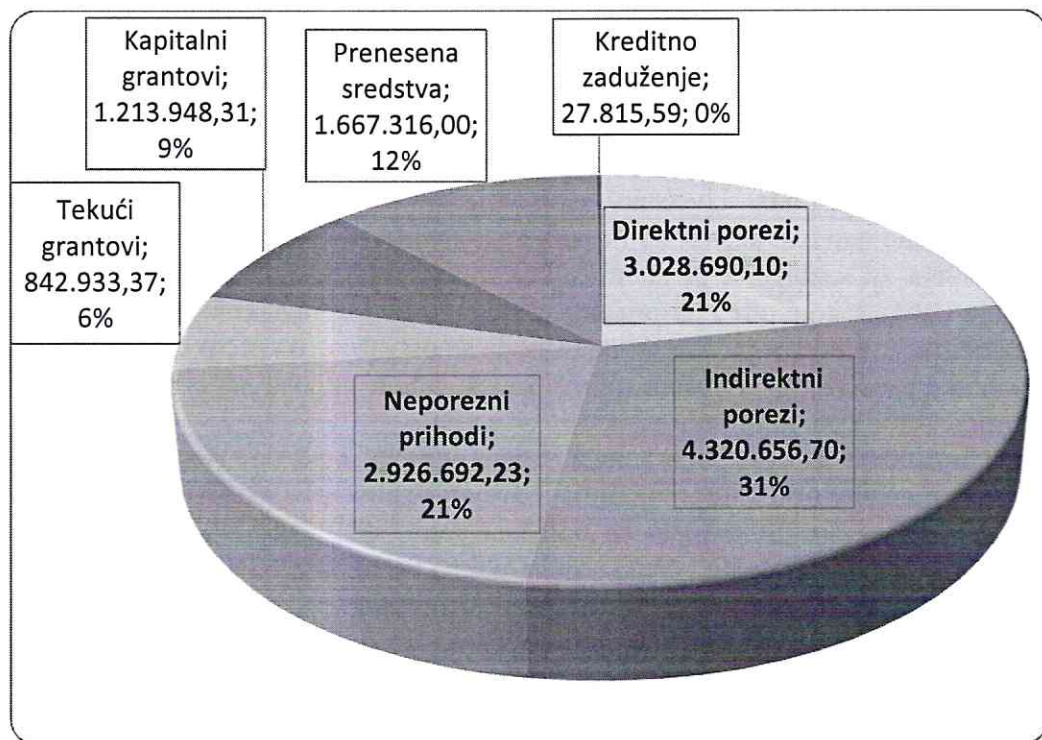
Očekuje se da će do kraja godine biti realizovan značajan dio radova na ugovorenim kapitalnim ulaganjima, a samim tim i povlačenje (realizacija) ugovorenih grant sredstava.

Prenesena sredstva

Prenesena sredstva su evidentirana i iskazana u planiranom obimu.

Kreditno zaduženje

Kreditna sredstva u izvještajnom periodu su povučena u visini od 27.815,59 KM, a ista se odnose na plaćanje po retenciji dobavljača iz prethodne faze projekta. Realizacija kredita za ovu fazu projekta WATSAN prati isključivo dinamiku radova i fakturisanja, tako da se do kraja godine očekuje i realizacija novih tranši.

Grafikon 1. Struktura prihoda, primitaka i finansiranja za period januar – septembar 2021. godine

RASHODI, IZDACI I POVRAT SREDSTAVA FINANSIRANJA

EKONOMSKI KOD	RASHODI I IZDACI	BUDŽET ZA 2021. GODINU	OSTVARENO ZA PERIOD I-IX 2021. GODINE	PROCENT IZVRŠENJA U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (4/3)	PROCENT IZVRŠENJA U ODNOSU NA LINEARNI DEVETO-MJESEČNI IZNOS
1	2	3	4	5	6
611000	I SREDSTVA ZA PLATE I NAKNADE	2.781.000,00	1.976.189,83	71,06%	94,75%
613000	II SREDSTVA ZA MATERIJAL, ENERGIJU I USLUGE	3.204.600,00	1.681.403,53	52,47%	69,96%
613000	1. Direktni materijalni rashodi organa uprave	1.110.600,00	659.212,71	59,36%	79,14%
613000	2. Ostale usluge za opštredruštvene potrebe	2.094.000,00	1.022.190,82	48,82%	65,09%
614000	III TEKUĆI GRANTOVI (TRANSFERI), KAMATE I SREDSTVA REZERVI	5.102.400,00	2.741.415,90	53,73%	71,64%
614311	1. Grantovi mjesnim zajednicama	510.000,00	294.756,78	57,80%	77,06%
614200	2. Grantovi socijalne zaštite i pomoći	1.429.400,00	990.645,15	69,30%	92,41%
614300	3. Grantovi za kulturu, obrazovanje i mlade	1.102.000,00	420.005,88	38,11%	50,82%
614300	4. Grantovi u oblasti sporta	467.000,00	375.028,94	80,31%	107,07%
614300	5. Grantovi udruženjima građana	140.000,00	96.100,00	68,64%	91,52%
614400	6. Grantovi podrške privredi i ostalo	1.311.000,00	548.018,57	41,80%	55,74%
616000	7. Kamate i operativna budžetska rezerva	143.000,00	16.860,58	11,79%	15,72%
821-615	IV KAPITALNI GRANTOVI (TRANSFERI) I IZDACI	10.373.000,00	2.056.569,31	19,83%	26,43%
821-615	1. Podrška projektima drugih izvora i utrošak namjenskih sredstava	5.616.000,00	135.576,45	2,41%	3,22%
821-615	2. Općinski projekti (novi projekti i nastavak započelih projekata)	3.624.000,00	1.773.089,98	48,93%	65,24%
821-615	3. Preostala kapitalna ulaganja i grantovi	1.133.000,00	147.902,88	13,05%	17,41%
823000	V POVRAT SREDSTAVA FINANSIRANJA	105.000,00	54.337,02	51,75%	69,00%
UKUPNO RASHODI, IZDACI I FINANSIRANJE		21.566.000,00	8.509.915,59	39,46%	52,61%

Tabela 2. *Rashodi, izdaci i povrat sredstava finansiranja za period januar – septembar 2021. godine*

Bruto plate i naknade

Grupa rashoda „Bruto plate i naknade“ je u cjelini ostvarena sa 94,75% sredstava linearno definisanog devetomjesečnog plana rashoda. Nijedna od stavki ove grupe rashoda nije realizovana sa prekoračenjem ukupno planiranih sredstava na istoj.

Na godišnjem nivou se očekuje ostvarenje grupe u cjelini u manjem obimu od planiranog.

Sredstva za materijal, energiju i usluge

Sredstva za materijal, energiju i usluge se ostvaruju u manjem obimu od utvrđenog. Ovo ostvarenje iznosi 69,96%.

Za razliku od drugih stavki tekućeg dijela budžeta ovi rashodi se knjiže na osnovu pristiglih faktura. Budući da značajan dio faktura nije pristigao u izvještajnom periodu (dio faktura za septembar se zaprima na protokol tokom mjeseca oktobra), dio nastalih rashoda za koje fakture nisu pristigle nije knjižen i obuhvaćen ovim izvještajem. Isti će teretiti naredni kvartal.

Ostvarenje rashoda u cjelini se očekuje na približno planiranom nivou.

Tekući grantovi i transferi

Tekući grantovi i transferi se u najvećoj mjeri odvijaju u planiranoj dinamici i obimu. Ostvarenje u odnosu na linearno definisani devetomjesečni plana rashoda iznosi 71,64%. Umanjeno ostvarenje ove grupe rashoda je posljedica dijelom dinamike realizacije (primjer: poljoprivredni poticaji koji se isplaćuju tek u decembru od 350.000 KM), te dijelom zbog kašnjenja doznake namjenskih grant sredstava Kantona (primjer: stipendije Ministarstva obrazovanja).

Sredstva operativne budžetske rezerve su utrošena u visini od 13.500,00 KM, što čini 13,5% utroška ukupno planiranih sredstava, a predstavljaju 0,13% ostvarenih poreznih i neporeznih prihoda izvještajnog perioda.

Kapitalni grantovi (transferi) i izdaci

Kapitalni dio budžeta sa 30-tim septembrom je bio realizovan sa 26,43% sredstava linearno definisanog devetomjesečnog plana rashoda. U izvještajnom periodu su okončani i fakturisani radovi u visini od 2.056.569,31 KM.

Razlog malog procenta realizacije nalazi se i u rebalansiranju planiranog iznosa iz septembra mjeseca za 1.589.000,00 KM. Ovaj iznos je predmet ugovaranja tek u oktobru.

Pored toga, kako je to navedeno u prvom dijelu izvještaja, izvršeno je rezervisanje sredstava u okviru provedenih postupaka javnih nabavki. Realizacija ovih stavki je ugovorena, a sami radovi su u fazi izvođenja ili u pripremi za izvođenje. Dio radova za pojedine projekte je okončan ali nije fakturisan u izvještajnom periodu, te stoga nije knjižen niti evidentiran u ovom izvještaju.

Ukupne rezervacije, započeti projekti koji nisu okončani-fakturisani iznose 4,57 miliona, KM.

S druge strane, za pokretanje dijela postupaka nabavki su se čekale konačne odluke o odobravanju sredstava viših nivoa vlasti. Takav je slučaj sa sredstvima za gradnju objekta OŠ u Medakovu i projekt gradnje sportske dvorane u Jelahu (Odluka Vlade FBiH je donesena tek u septembru tekuće godine).

Povrat sredstava od finansiranja

Servisiranje svih obaveza koje su preuzete po kreditima i garanciji D.D. Toplana Tešanj se vrši uredno prema ranije utvrđenom otplatnom planu.

Zaključak

Budžet Općine Tešanj, nakon 2020-te godine koja je bila opterećena pandemijom i opštim smanjenjem prihoda, je prevazišao nivo prihoda i projekata iz predpandemijske 2019. godine. Budžet je stabilan. Izvorni budžetski prihodi se ostvaruju i iznad planiranih okvira.

S druge strane, kako je to već navedeno, realizacija kapitalnih grantova i finansiranja (kreditno zaduženje) prati realizaciju radova i usluga, tako da će isti biti realizovani po dostavi faktura za izvedene radove. Rashodovna strana budžeta se realizuje u planiranom dinamičkom okviru uz evidentiranje rezervacija, pokretanje postupaka javnih nabavki, izvođenje radova i praćenje realizacije po istim.

Konačno, u okviru kapitalnog dijela, zbog dinamike ugovaranja i realizacije te dijela novih projekata iz rebalansa Budžeta od 1,56 miliona KM, može doći do umanjene realizacije u tekućoj i prijenosa ugovorenih aktivnosti u narednu budžetsku godinu.

Služba za finansije, privredu,
komunalne i inspeksijske poslove
Hamzalija Hojkurić, dipl.oec.

Općinski načelnik

Mr. sci. Suad Huskić